

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060205

DOM
2014-04-24
Stockholm

Mål nr
M 8525-13

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Växjö tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2013-08-30 i mål nr M 998-13, se bilaga

KLAGANDE

1. Landskrona Hamn AB, 556543-9550

Andra Tvärgatan
261 35 Landskrona

2. Landskrona kommun

Stadshuset
261 80 Landskrona

Ombud för båda: Advokat M W och jur.kand S N

MOTPART

Länsstyrelsen i Skåne län
205 15 Malmö

SAKEN

Slutligt villkor avseende buller i tillstånd till hamnverksamhet i Landskrona kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

1. Mark- och miljööverdomstolen avvisar Landskrona kommuns talan i målet.
2. Med ändring av mark- och miljödomstolens dom och Länsstyrelsens i Skåne län, Miljöprövningsdelegationen, beslut den 31 januari 2013 i ärende nr 551-5747-2012 förordnar Mark- och miljööverdomstolen att villkor 13 ska ha följande lydelse.

13. Den ekvivalenta ljudnivån från verksamheten får utomhus vid bostäder inte överstiga följande värden:

55 dB(A)	vardagar utom lördagar	kl. 07.00-18.00
50 dB(A)	lördagar, söndagar och helgdagar	kl. 07.00-18.00

Dok.Id 1131991

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 675 50 E-post: svea.avd6@dom.se www.svea.se	08-561 675 59	måndag – fredag 09:00-15:00

50 dB(A)	kvällstid	kl. 18.00-22.00
45 dB(A)	nattetid	kl. 22.00-07.00

Om ljudet innehåller ofta återkommande impulser eller hörbara tonkomponenter eller bådadera ska den tillåtna ljudnivån sänkas med 5 dBA-enheter under den tid som dessa ljud uppstår.

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom immissionsmätningar eller närfältsmätningar och beräkningar. Kontroll ska ske enligt Svensk Standard eller motsvarande så snart det skett förändringar i verksamheten som kan medföra att begränsningsvärdena riskerar att överskridas eller när tillsynsmyndigheten så begär.

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Landskrona Hamn AB och Landskrona kommun har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen i första hand bestämmer att villkorspunkt 13 ändras på så sätt att andra stycket beträffande ljudnivån utomhus vid koloniområdet på ön Gråen tas bort, och att villkoret i övrigt förtydligas så att bullerbegränsningsvärdena enligt villkorets första stycke inte ska omfatta sagda koloniområde.

Landskrona Hamn AB och Landskrona kommun har, för det fall Mark och miljööverdomstolen finner att bullervillkoret för Gråen inte kan upphävas helt, yrkat att bullervillkoret bestäms enligt länsstyrelsens förslag på begränsningsvärde.

Landskrona Hamn AB har yrkat i sista hand att villkoret avseende ön Gråen ändras och att bullerbegränsningsvillkoret ska utformas enligt alternativ (i) eller (ii) enligt följande.

Alternativ (i): Under perioden den 30 april till och med den 30 september får den ekvivalenta ljudnivån från verksamheten utomhus vid kolonistugeområdet på Gråen inte överstiga 58 dB(A).

Alternativ (ii): Under perioden den 30 april till och med den 30 september får den ekvivalenta ljudnivån från verksamheten utomhus vid kolonistugeområdet på Gråen inte överstiga följande värden:

58 dB(A) vardagar utom lördagar kl.07.00-18.00

50 dB(A) alla övriga tider

Den ovan angivna ekvivalenta ljudnivån 50 dB(A) ”alla övriga tider” får överskridas högst tio (10) gånger under perioden den 30 april till och med den 30 september. Vid dessa tillfällen får verksamheten dock inte ge upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än 58 dB(A).

Landskrona kommun har biträtt de framställda alternativyrkandena.

Länsstyrelsen i Skåne län har inte motsatt sig att villkoret såvitt avser Gråen upphävs eller att det bestäms till 60 dB(A).

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

Landskrona Hamn AB (Landskrona Hamn) och Landskrona kommun har anfört i huvudsak följande. Att ur bullerhänseende betrakta de detaljplanestridiga stugorna som bostäder är inte korrekt och några särskilda bullervillkor ska inte föreskrivas för dessa stugor. Kolonilotter har historiskt sett upplåtits på sådan kommunal mark som inte varit lämplig att använda för andra ändamål. I de flesta städer återfinns koloniområden utmed järnvägar, motorvägar, kraftledningsgator etc. Inte sällan är miljön bullerbelastad på ett sådant sätt att området inte lämpar sig för bostäder. Gråens kolonilotter är utöver närheten till hamnen bl.a. belägna nära industriområden på Gipsön samt Landskrona västra industriområde. Närområdet utmärks av tyngre industri. Gråen har således inte på något sätt karaktär av bostadsområde och kolonistugorna är inte av en standard som krävs för boende. Kolonistugorna är små och av enkel beskaffenhet. Elanslutning och vatten finns tillgängligt, men inte vattenburet avlopp. Staden har upplåtit den aktuella marken till Gråens koloniförening genom arrende. Av 2 § i arrendeavtalet framgår att arrendestället får användas för koloniändamål, huvudsakligen rekreation och trädgårdsodling. Rätten att vistas på området är inte oinskränkt utan är i princip begränsad till den tid staden förser området med vatten. Övrig tid får man uppehålla sig på området bara för tillsyn och underhåll. Vidare framgår av 13 § arrendeavtalet att uppförande av byggnad eller ändring av befintlig byggnad förutsätter stadens tillstånd i form av bygglov eller annat tillstånd.

Koloniområdet är planlagt som allmän plats, park. Detta medför att kolonistugorna är detaljplanestridiga och att området inte kan utvecklas i enlighet med arrendeavtalet vad gäller exempelvis byggnadsyta eftersom bygglov aldrig kan ges för uppförande av nya eller ombyggda stugor. Den enligt arrendeavtalet högsta tillåtna byggnadsytan om 50 kvm kan därför aldrig komma att realiseras annat än för de stugor som redan har den ytan. Området kan därför aldrig komma att utvecklas till att bli mer bostadsliknande i framtiden.

Det har inte förekommit klagomål från någon kolonilottsinnehavare.

Kolonilottsinnehavarna anser sig inte störda av Landskrona Hamns verksamhet och de har inte heller krävt någon reglering av frågan.

Boverkets allmänna råd 1995:3 tillämpas av mark- och miljödomstolen utanför sitt sammanhang. Rådet är en vägledning för tillämpningen av 8 kap. 4 § plan- och bygglagen (1987:10) och definierar vilka bostadstyper som kan undantas från vissa bygglagskrav. Det syftar således till att vägleda inom ramen för plan- och bygglagstiftningen och har inte i något avseende utformats för tillämpning inom andra rättsområden.

Att föreskriva bullervillkor för ön Gråen medför att Landskrona Hamns verksamhet blir avsevärt inskränkt vad gäller möjligheterna att ta emot gods och fartyg enligt de krav som ställs på allmänna hamnar. Bullervillkoren kommer innebära svårigheter att ta emot större oceangående fartyg samt fartyg med gods som bullrar vid lossning och lastning. På sikt kommer detta att innebära att Landskrona Hamn får svårt att i konkurrens med andra hamnar erbjuda kunder de tjänster som efterfrågas och stora svårigheter att komma upp till de i tillståndet givna godsvolymer.

Landskrona Hamn har anfört i huvudsak följande vad gäller sistahandsyrkandet. Bullervillkoret som meddelats för Gråen innebär en väsentlig skärpning jämfört med vad som gällt under prövotiden. För det fall Mark- och miljööverdomstolen fastställer att bullervillkor ska gälla för Gråen ska villkor fastställas med hänsyn till vad som kan anses vara rimliga bullervillkor för kolonistugorna på Gråen. Ett välavvägt bullervillkor bör vara utformat så att det inte hindrar nuvarande eller framtida verksamhet inom ramen för tillståndet. Ett villkor måste därför utformas så att lossning kan ske dygnet runt och så att Landskrona Hamn inte vid någon tidpunkt är förhindrad att ta emot kunder vars fartyg bär gods som vid lastning och lossning orsakar buller över 45 dB(A). Det satta värdet om 45 dB(A) innebär att ingen verksamhet alls kan bedrivas nattetid. Då den mest bullrande verksamheten kommer att bli aktuell vid ett begränsat antal tillfällen under sommarhalvåret bör för säkerställande av verksamhetens bedrivande normalnivån 50 dB(A) förenas med möjligheten att

överskrida tillåtna nivåer vid tio tillfällen för den period som bullerbegränsningen vid Gråen ska gälla.

Länsstyrelsen har anfört i huvudsak följande. Hamnen har flyttat en del av verksamheten söderut för att därigenom minska risken för störningar gentemot permanentboende. Flytten av verksamheten innebär en ökad risk för att hamnen inte ska kunna innehålla bullervillkoret gentemot koloniområdet på Gråen. Hamnen har i sitt tillstånd möjlighet till en betydande ökning av verksamheten. Hamnverksamheten kan inte planeras på samma sätt som t.ex. en industriverksamhet. Hamnen är, som allmän hamn, skyldig att ta emot de fartyg som kommer till hamnen. Bullervillkoret gällande Gråen riskerar att inskränka hamnens verksamhet, eller åtminstone ge hamnen avsevärda kostnader för att kunna bedriva verksamheten. En lättnad av bullervillkoret gentemot Gråen innebär inte att det blir en konstant höjning av bullernivån. Miljöbalkens hänsynsregler gäller även för koloniområdet men de som vistas där kan inte påräkna samma hänsyn som de permanentboende på fastlandet. Området där kolonierna finns är att betrakta som ett fritidsområde och kolonierna är främst avsedda för stadsodling. Kolonilotterna får här betraktas som ett sekundärt allmänt intresse.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Har Landskrona kommun talerätt?

En första fråga är om Landskrona kommun har talerätt i målet.

Mark- och miljödomstolen förelade kommunen att ange på vilken grund kommunen ansåg sig ha rätt att överklaga Miljöprövningsdelegationens beslut om slutligt villkor avseende begränsning av buller.

I svaret uppgavs i huvudsak *att* kommunen äger hälften av Landskrona Hamn AB, *att* beslutet om bullervillkor inskränker kommunens planmonopol eftersom kolonilotterna jämställts med bostäder i strid med detaljplanen, och *att* kommunen svarar för infrastrukturen till hamnens verksamhet och att de fastställda bullervillkoren påverkar nyttjandegraden av den aktuella infrastrukturen.

Enligt 22 kap. 6 § andra stycket miljöbalken får en kommun föra talan för att tillvarata miljöintressen och andra allmänna intressen inom kommunen. Enligt 19 kap. 5 § första stycket 5 miljöbalken gäller detta även vid länsstyrelsens handläggning. Vidare följer av 16 kap. 12 § första stycket 1 miljöbalken, att överklagbara domar och beslut får överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet gått honom eller henne emot.

Kommunens talan i målet kan inte sägas beröra miljöintressen eller allmänna intressen på ett sätt som grundar klagorätt (jfr MÖD 2011:20 och Miljööverdomstolens beslut den 13 april 2010 i mål nr 10319-09). Inte heller innebär delägarskapet i Landskrona Hamn AB att kommunen – i egenskap av kommun – har rätt att föra talan vid sidan av bolaget.

Landskrona kommuns talan ska därför avvisas.

Behövs ett särskilt bullervillkor för kolonistugeområdet Gråen?

Nästa fråga är om det finns skäl för villkor om bullerbegränsning avseende kolonistugeområdet på ön Gråen.

Mark- och miljödomstolen har hänvisat till att det av Boverkets allmänna råd 1995:3, Boken om lov, tillsyn och kontroll, framgår att med ”bostad” även avses ”större kolonistugor” och funnit att eftersom det är möjligt att bo i husen ska dessa bedömas som bostad.

Boverkets allmänna råd behandlar emellertid regelsystemet för lov och övrig tillsyn och kontroll i byggprocessen och saknar direkt betydelse vid prövning av tillstånd enligt miljöbalken.

Koloniområdet på ön Gråen är detaljplanelagt som allmän plats, park. Kolonistugorna är av enklare beskaffenhet och vatten finns bara att tillgå under sommarhalvåret. Av arrendeavtalet mellan Landskrona kommun och Gråens koloniförening framgår även att arrendatorn förbinder sig att inte använda arrendestället eller del av detta för annat ändamål än fritidsändamål. Detta talar för att avsikten med koloniområdet inte är att

kolonistugorna ska användas för stadigvarande boende och att människor ska vistas där permanent. Mot denna bakgrund anser Mark- och miljööverdomstolen att kolonistugorna inte kan jämföras med bostäder vid en bedömning av behovet av villkor rörande buller.

I sammanhanget kan anmärkas att Miljööverdomstolen i ett avgörande kommit fram till att kolonistugor skulle undantas vid villkor för verksamhetsutövaren att vidta bullerdämpande åtgärder på bostadshus och fritidshus (se Miljööverdomstolens dom den 5 februari 2010 i mål nr M 1441-09).

Länsstyrelsen har i detta fall ansett att det är lämpligt att upphäva bullervillkoret i den del som omfattar koloniområdet.

Sammanfattningsvis bedömer Mark- och miljööverdomstolen att det inte finns skäl för villkor om bullerbegränsning som omfattar kolonistugeområdet på Gråen. Mark- och miljödomstolens dom ska därför ändras och villkor 13 ska, i enlighet med Landskrona Hamns förstahandsyrkande, erhålla den lydelse som framgår av domslutet.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Henrik Löv, Vibeke Sylten, referent, och Malin Wik samt tekniska rådet Dag Ygland.

Föredragande har varit Åsa Talvik.

VÄXJÖ TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2013-08-30
meddelad i
Växjö

Mål nr M 998-13

KLAGANDE

1. Landskrona Hamn AB, 556543-9550
Andra Tvärgatan
261 35 Landskrona

2. Landskrona kommun
Stadshuset
261 80 Landskrona

MOTPART

Länsstyrelsen i Skåne län
205 15 Malmö

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länsstyrelsen i Skåne Län, Miljöprövningsdelegationens beslut 2013-01-31 i ärende nr 551-5747-2012, se bilaga 1

SAKEN

Slutligt villkor (buller) för hamnverksamhet i Landskrona kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandena.

Dok.Id 257402

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 81 351 03 Växjö	Kungsgatan 8	0470-560 100 E-post: MMD.vaxjo@dom.se	0470-560 125	måndag – fredag 08:00-12:00 13:00-16:30

BAKGRUND

Miljöprövningsdelegationen vid Länsstyrelsen i Skåne län (MPD) beslutade den 31 januari 2013 bland annat att meddela slutliga villkor till Landskrona Hamn AB (bolaget) avseende buller (villkor nr 13) m.m. vid kaj för hamnverksamhet.

Bolaget och Landskrona kommun har nu överklagat del av MPD:s beslut.

YRKANDEN M.M.

Bolaget yrkar att mark- och miljödomstolen ändrar villkor 13 avseende buller till följande:

Buller från anläggningen ska begränsas så att det inte ger upphov till högre ekvivalent ljudnivå utomhus vid bostäder än:

55 dB(A) dagtid (kl. 7-18) utom sön- och helgdagar

50 dB (A) kvällstid (kl. 18-22)

50 dB(A) sön- och helgdagar (kl. 7-21)

45 dB(A) nattetid (kl. 22-7).

Den momentana ljudnivån får nattetid vid bostäder inte överstiga 55 dB (A).

Med bostäder avses bostadsfastigheter som är belägna inom område som i detaljplan är avsatt för bostadsändamål.

De angivna begränsningsvärdena ska kontrolleras genom närfältsmätningar (vid bullerkällorna) och beräkningar vid betydande förändringar av verksamheten samt om klagomål på störande buller från verksamheten framförs och tillsynsmyndigheten finner det befogat. Kontrollen ska baseras på den tidsperiod som anges i villkoret och beräknas för den tid som verksamheten pågår.

Som grund för överklagandet anför **bolaget** bland annat följande. Bolaget bedriver traditionell hamnverksamhet i handelshamnen i Landskrona. Hamnen är en så kallad allmän hamn, vilket innebär att man inte fullt ut kan råda över vilka fartyg som får angöra hamnen.

Inriktningen är främst lossning och hantering av torra bulkvaror så som till exempel pellets, cement och spannmål men även kemikalier. Utlastningen sker främst av metallsrot.

Bolagets tillstånd för hamnverksamhet innefattar hantering av högst 1,5 miljoner ton gods per år.

Under prövotiden har bolaget arbetat med att utreda buller från verksamheten och vidtagit åtgärder i flera steg för att minimera bullret från verksamheten. Utredningar visade på bullernivåer över Naturvårdsverkets riktlinjer för befintlig industri vid närmaste bostäder på Lilla Strandgatan för vissa typer av verksamheter i hamnen. Det konstaterades också att förändringar i omgivningen, rivning av en större byggnad påverkade bullerspridningen.

Mot bakgrund av de konstaterade bullernivåerna har hamnen under prövotiden arbetat för att minimera omgivningspåverkan, bland annat buller vid närmaste bostäder (Lilla Strandgatan). En del i detta har varit att flytta bullrande verksamhet längre söderut inom hamnområdet.

Som ytterligare ett led i att minska bullret och förorening av dagvatten kommer bolagets hantering av lös blyskärsten direkt på hamnplanen att upphöra.

Under prövotiden framförde miljöförvaltningen att koloniområdet på Gråen ska hanteras som bostäder under den del av året då vattnet är påkopplat på ön, och bullervillkor således ska gälla, vilket inte tidigare berörts.

Gråen är en ö belägen väster om hamnområdet. Gråen är enligt stadsplan från 1971 *allmän plats, park*. Det är inte planlagt för bostäder, utan arrenderas ut av staden för koloniändamål. I arrendeavtalets stadgar anges att ändamålet med koloniområdet huvudsakligen är rekreation och trädgårdsodling, och endast under den period, under vilken staden förser området med vatten.

Det har inte framförts några klagomål eller synpunkter på buller eller på hamnens verksamhet i övrigt från personer som vistas på Gråen.

Det beslutade villkoret avseende bullerbegränsning på Gråen innebär att det under fem månader per år föreskrivs bullervillkor för ett område avsatt för *allmän plats, park* som gör att det finns risk för att verksamheten endast kan bedrivas under dagtid. Villkoret medger viss marginal till nuvarande verksamhet under dagtid, men inte under övrig tid. Detta begränsar möjligheten till utveckling av hamnen på ett mycket påtagligt sätt.

Den nuvarande verksamheten, med ett begränsat behov av att lossa/lasta gods nattetid, klarar föreskrivna villkor. Det begränsar dock möjligheten att ta in fartyg med behov att lossa/lasta gods under kvälls- och nattetid, där man redan idag ligger nära gränsen för villkoret.

Hamnens nuvarande verksamhet uppgår till hantering av cirka 700 000 ton gods över kaj, dvs. cirka hälften av den volym som tillståndet medger. Bolagets målsättning är att öka verksamheten i hamnen och närma sig de volymer som medges i tillståndet.

Eftersom det är oerhört kostsamt för fartyg att ligga stilla i hamn är det viktigt att det finns möjlighet för fartyg att vid behov kunna lossa/lastas dygnet runt. Silo-/fosfatkajerna, som är belägna mitt emot Gråen, är den enda platsen i hamnen där djupgående fartyg kan lägga till. Att inte kunna ta emot fartyg som har behov av att lossa/lasta nattetid innebär mycket stora begränsningar för hamnen.

Det saknas tekniska möjligheter att minska buller eftersom traditionell bullerbe-
gränsning, så som exempelvis ljuddämpare eller bullerskärmar inte är tillämpliga
när det rör sig om olika fartyg och fria ytor på kaj, vilket är en förutsättning för last-
ning och lossning av gods.

Villkoret i sin nuvarande utformning, där koloniområdet behandlas som bostäder,
innebär att koloniområdet ställs mot bostäder och bolagets arbete med att minska
miljöpåverkan vid närmaste bostäder och området närmare centrum inte kan fortgå.

MPD har i sitt beslut inte särskilt motiverat skälet till att det föreskrivs villkor på ett
område som inte är planlagt för bostäder, utbildning eller i övrigt enligt Naturvårds-
verkets riktlinjer.

Det anges inte heller något motiv för att begränsa verksamheten på det sätt som blir
konsekvensen av bullervillkoret, särskilt kvälls- och nattetid. En sådan begränsning
uppfattas inte heller vara syftet med villkoret.

Bolaget anser att buller inte ska regleras för Gråen. Om mark- och miljödomstolen,
trots vad som angivits, anser att det finns skäl att föreskriva villkor för buller för
Gråen anser bolaget att villkoret i så fall måste ha en lydelse som innebär att verk-
samheten inte begränsas till att kunna ske enbart dagtid.

Landskrona kommun, genom kommunstyrelsen, yrkar att punkt 13 i överklagat
beslut ändras på så sätt att andra stycket beträffande ljudnivån utomhus vid koloni-
området på Gråen tas bort och att villkoret i övrigt ändras i enligt med bolagets yr-
kande.

Som grund för överklagandet anför kommunen bland annat följande. Att bullerni-
våerna i förhållande till bostäder på fastlandet ska begränsas är självklart. Att däremot
koloniområdet på Gråen i och med MPD:s beslut likställs med bostäder är inte
befogat. Området på Gråen är inte avsett för bostadsändamål och en indirekt änd-

ring av detta skulle få orimliga konsekvenser för den kommande och planerade planeringen för stadens framväxt.

Nivåerna utgör sådana begränsningar av hamnens verksamhet att det i princip omöjliggör en utökning av verksamheten och en fortsatt utveckling av hamnområdet.

DOMSKÄL

Allmänna råd/vägledning

I Naturvårdsverkets allmänna råd (1978:5) om riktlinjer för externt industribuller (numera upphävda och ersatta av övergångsvägledning; mark- och miljödomstolens anmärkning) anges bland annat följande.

Frifältsvärden för befintlig industri.

Ekvivalent ljudnivå i dB(A)			
	Dag	Kväll	Natt
	kl. 7 – 18	kl. 18 – 22 samt söndag och helgdag kl. 7-18	kl. 22 – 7
Bostäder	55	50	45

I Naturvårdsverkets övergångsvägledning ”Buller från industrier” anges bland annat följande. Riktvärdena för befintlig industri har tagits bort eftersom målet sedan införandet av riktvärden 1978 var att nå ner till värdena för nyetablering.

Om ljudet innehåller ofta återkommande impulser såsom vid nitningsarbete, slag i transportörer, lossning av järnskrot etc. eller innehåller hörbara tonkomponenter eller bådadera ska man använda ett värde som är 5 dBA-enheter lägre än vad som anges i tabellen.

Ekvivalent ljudnivå i dB(A)			
	Dag	Kväll	Natt
	kl. 7 – 18	kl. 18 – 22 samt lör- sön- och helgdag kl. 7-18	kl. 22 – 7
Bostäder	50	45	40

Riktlinjerna för externt industribuller är tillämpliga både på ny och befintlig industriell verksamhet.

Enligt Naturvårdsverkets allmänna råd om tillståndsprövning av hamnar, NFS 2003:18, bör riktvärden för externt industribuller tillämpas även för hamnverksamhet.

I Boverkets allmänna råd 1995:3, ändrade genom 2004:2, ”Boken om lov, tillsyn och kontroll” anges bland annat följande. En- eller tvåbostadshus innefattar även fritidshus och större kolonistugor, men inte stugor som ingår i en hotellanläggning, semesterstugby eller en liknande byggnadsgrupp inom en fritids-, rekreations- eller turistanläggning.

Tidigare utredning i ärendet

Landskrona Hamn AB har i skrivelse ”Komplettering av prøvotidsredovisning”, daterad juni 2010, anfört bland annat följande. Av tabellen (bolagets beräkning; mark- och miljödomstolens förklaring) framgår att bullernivån vid den sydliga kontrollpunkten på Gråen uppgår till 55 dB(A) vid värsta fall och till 54 dB(A) vid ett normalfall. Vid den nordliga kontrollpunkten uppgår bullernivåerna vid blyskärshanteringen till 54 dB(A) och vid värsta fall vid skrothanteringen till 49 dB(A). Det kan inte uteslu-

tas att det kan förekomma högre ljudnivåer än vad som beräknats. Bolaget är därför inte berett att åta sig att klara ett begränsningsvärde på 55 dB(A) på Gråen.

Miljönämnden i Landskrona kommun har i skrivelse den 18 oktober 2012 anfört bland annat följande. Slutliga villkor för Landskrona Hamn AB. Miljönämnden har i ett tidigare yttrande i prövotidsärendet år 2010 yrkat att de slutliga villkoren för buller även ska omfatta kolonistugorna på Gråen. Nämnden kan inte finna några rättsliga grunder i länsstyrelsens yttrande för att bullervillkoren inte skulle omfatta kolonistugorna.

Miljöchefen Högni Hansson och miljöinspektören Håkan Ärnflykt, miljöförvaltningen i Landskrona kommun, har i en skrivelse ”Förslag till yttrande – slutliga villkor för Landskrona Hamn AB”, daterad den 10 oktober 2012, anfört bland annat följande. Miljönämnden har i sitt yttrande den 30 september 2010, § 83, angett följande skäl till varför bullervillkoren skulle omfatta kolonistugorna på Gråen:

”Husen på Gråen bör räknas som bostäder på grund av ett tidigare beslut från Länsstyrelsen i Skåne län fattat angående Syngenta Seeds AB:s bullerstörning av koloniområdet Kopparhögarna i Landskrona stad, daterat 2009-02-11, diarienummer 505-18481-08, som definierar kolonistugor som bostäder så länge människor vistas där hela dygnet. Länsstyrelsen i Skåne län hänvisar till Boverkets uttalande i allmänna råd (Boken om lov, tillsyn och kontroll, Boverkets allmänna råd 1995:3, ändrad genom 2004:2). Gråens koloniområde är ett snarlikt område med tillåten dygnetruntboende under sommarhalvåret, så länge vattnet är på till kolonierna, vilket gör att de ska klassas som bostäder under sommarhalvåret. Utöver detta beslut så har även andra företag fått ta hänsyn till Gråens kolonier till exempel Nordkalk AB som har fått utreda bullernivån och utföra åtgärder för att minska bullernivåerna för kolonierna på Gråen.” Länsstyrelsen framför att det finns ambition hos bolaget att flytta störande verksamhet söderut, vilket innebär att de kommer längre bort från bostäder. Detta innebär samtidigt att störande verksamhet kommer hamna närmare kolonistugorna på Gråen. Något som än mer ökar behovet av att reglera vilka bullernivåer som de boende på Gråen ska få utsättas för.

Mark- och miljödomstolens bedömning

Frågan i målet är om det av MPD beslutade bullervillkoret (nr 13) ska ändras i enlighet med de klagandes yrkande.

Enligt Naturvårdsverkets övergångsvägledning (se ovan) bör högsta ekvivalenta ljudnivå vid ”bostäder” vara 50 dB(A) dagtid kl. 7 – 18. Enligt vägledningen bör detta gälla oavsett om det är ny eller befintlig industri. Enligt tidigare gällande allmänna råd skulle motsvarande nivå vara 55 dB(A) för befintlig industri.

Enligt Boverkets allmänna råd (se ovan) bör med ”bostad” även avses ”större kolonistugor”.

Ett allmänt råd och vägledning är inte bindande för vare sig myndigheter eller enskilda. Enligt 26 kap. 1 § miljöbalken ska myndigheter genom rådgivning m.m. skapa förutsättningar för att balkens ändamål ska kunna tillgodoses. Med hänsyn härtill och det förhållandet att nu aktuella råd/vägledning är framtagna av expertmyndigheter bör (jfr RÅ 1993 ref. 11) de allmänna råden och vägledning ha en relativt stark dignitet i nu aktuellt mål. Skulle särskilda omständigheter påkalla det ska givetvis avsteg göras.

De klagande har inte invänt mot MPD:s yttrande (se s. 14 i överklagat beslut) om att ”På ön Gråen finns det hus där det är möjligt att bo under sommarhalvåret”. Med hänsyn till uppgiften, dvs. att det är möjligt att bo i husen, bedömer mark- och miljödomstolen att husen är, i nu aktuellt mål, att bedöma som ”bostad”.

I villkor nummer 13 föreskrivs bland annat att den högsta ekvivalenta ljudnivån vid kolonistugeområdet på Gråen vardagar (kl. 7 – 18) inte får överstiga 58 dB(A). Bolaget anser dock att högsta ljudnivå vad gäller koloniområdet inte ska regleras. Med hänsyn till att domstolen bedömer att det är fråga om ”bostäder” ska dock ljudnivån (dag- och nattetid) regleras även för Gråen.

Av 2 kap. 3 § miljöbalken följer att den som bedriver en verksamhet ska utföra de skyddsåtgärder och vidta de försiktighetsåtgärder som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljö. Enligt 2 kap. 7 § miljöbalken ska en rimlighetsavvägning göras vid tillämpningen av hänsynsreglerna i 2 kap. 2 – 6 §§ balken.

Mark- och miljödomstolen bedömer att bolaget inte visat (2 kap. 1 § miljöbalken) att det är orimligt att vidta nödvändiga åtgärder så att man uppfyller kravet i villkor nummer 13 vad gäller Gråen. I övrigt har inte heller framkommit skäl att ändra villkor 13. Med hänsyn till det ovan anförda ska överklagandena avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 20 september 2013.

Urban Lund

Erling Alm

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Urban Lund, ordförande, och tekniska rådet Erling Alm samt de särskilda ledamöterna Lars Wennerstål och Anders Wetterling.